

POCZET STAROSTÓW KLUCZA MUSZYŃSKIEGO

1. Mikołaj Pikaran (Bakarini, „Pekura”) z Mnikowa, z pochodzenia Włoch, syn Franciszka, żupnik wielicki — starosta niegrodowy (tenutariusz) klucza muszyńskiego.
2. Mikołaj Komorowski herbu Korczak, waleczny rycerz Władysława III, starosta niegrodowy (tenutariusz) Muszyny, Lubowli, Podolińca w latach 1449-1450.
3. Jan Oleśnicki, syn Jana wojewody sandomierskiego herbu Dębno, bratanek kardynała Jana Oleśnickiego, starosta na Spiszu i Muszynie w latach 1451-1454.
4. Jan z Wielopola, prawdopodobnie herbu Strykoń, starosta muszyński po 1462 r.
5. Andrzej Pieniążek z Kruźlowej herbu Odrowąż, syn Piotra dziedzica Marcinkowic, starosta muszyński i czorsztyński w latach 1467-1469.
6. Jan Staszkowski herbu Bogoria, starosta muszyński w 1506 roku.
7. Mikołaj Lapysspathok vel Lappysspotok, starosta muszyński w 1508 roku.
8. Achacy Jordan herbu Trąba, syn Jana i Doroty z Kępna, dziedzic Zakliczyna, właściciel Bobowej i Drogini, starosta sądecki, kasztelan biecki, starosta: brzeźnicki, bolesławski, muszyński w latach 1523-1542.
9. Jan Obojerski, starosta muszyński w 1577 roku.
10. Stanisław Kępiński vel Kempiański herbu Niesobia z Kępna, wódz biskupa krakowskiego w Nowym Sączu, starosta niegrodowy Muszyny (tenutariusz), wódz państwa muszyńskiego w latach 1581-1590.
11. Piotr Adamowski herbu Jastrzębiec z Adamowie, starosta muszyński w 1601 r.
12. Paweł Ciechomski herbu Wąż, syn Sebastiana sędziego ziemskiego gostyńskiego, podstoli gostyński, starosta muszyński w 1612 roku.
13. Jan Bedliński vel Bedlański herbu Wieniawa z Bedlna. Komisarz biskupi, starosta muszyński w latach 1623-1636.
14. Wojciech Bedliński, zapewne syn Jana, starosta muszyński w latach 1645-1662.
15. Stanisław Cyrus Sobolewski herbu Lada. Starosta muszyński w latach 1664-1666.
16. Jan Potocki, stolnik bielski, starosta muszyński w 1675 roku.
17. Zygmunt Przyborowski z Przyborowa herbu Sulima. Podwojewodzi sandomierski, starosta muszyński w latach 1677-1678.
18. A. T. Noskowski z Noskowa, starosta muszyński w 1679 roku.
19. Kazimierz Drogomir Sadowski. Gubernator państwa muszyńskiego, starosta niegrodowy (tenutariusz) państwa muszyńskiego i radłowskiego w latach 1679-1687.
20. Mikołaj Jan Małachowski, stolnik wendeński, dzierżawca i starosta klucza muszyńskiego w 1702 roku.
21. Stanisław Walerian Chwalibóg herbu Strzemię z Janowie. Sędzia i wiceregent grodzki krakowski, marszałek trybunału koronnego, podstoli krakowski, kasztelan oświęcimski i sądecki, starosta i dzierżawca klucza muszyńskiego w latach 1707-1718.

22. Jan Miastowski herbu Belina, łowczy kunowski, starosta i dzierżawca państwa muszyńskiego i czorszyńskiego w latach 1719-1720.
23. Wacław z Gawron Gawroński herbu Rawicz, starosta i dzierżawca państwa muszyńskiego i czorszyńskiego w 1727 roku.
24. Andrzej Grzymała Grabowski, starosta niegrodowy (tenutariusz) klucza muszyńskiego w 1739 roku.
25. Jan Katerli herbu Pora. Chorąży braclawicki i starosta klucza muszyńskiego w 1753 roku.
26. Antoni Jałbrzykowski herbu Grabie. Podczaszy łomżyński i starosta klucza muszyńskiego w latach 1755-1756.
27. Józef Tworzyński, cześnik płocki i starosta klucza muszyńskiego w latach 1756-1757.
28. Idzi Fihouser herbu własnego, syn Walentego i Barbary. Właściciel Gdowa i Bruśnika, starosta klucza muszyńskiego i świniarskiego w latach 1758 -1772.

KASZTELAN ZAMKU MUSZYŃSKIEGO

Grzegorz - kasztelan zamku muszyńskiego, administrator muszyńskich dóbr biskupów krakowskich w 1488 roku.

BURGRABIOWIE ZAMKU W MUSZYNIE

1. Piotr Koczan - 1455 r.
2. Stanisław Potrzeba - 1461 r.
3. Klemens z Piskorzyna - 1478 r.

PODSTAROŚCI KLUCZA MUSZYŃSKIEGO

1. Tomasz Ziemski - 1649 r.
2. Franciszek Borecki - 1657 r.

OBJAŚNIENIA DAWNYCH TYTUŁÓW I FUNKCJI

(wg. Encyklopedii Staropolskiej Z. Glogera)

1. **STAROSTA (capitanei)** - urząd przedstawiający władzę wykonawczą i sądowniczą monarchy, zrazu na większych, potem na drobniejszych terytoriach (w starostwach i grodach). Starostowie administrowali dobrami jako własnością cudzą i czasową.
2. **STAROSTA NIEGRODOWY (tenutariusz)** - dzierżawca dóbr królewskich bez władzy sądowniczej. Rządca dóbr królewskich, odpowiedzialny tylko za całość dóbr. Starostwa niegrodowe były młodsze niż grodowe, a to dlatego, że powstawały z nowo zakładanych folwarków. Starostwa grodowe nadawały wyższą godność, ale za to niegrodowe były bardziej dochodowe.
3. **KASZTELAN (comites castellum)** - za doby Piastów należała do kasztelana sprawa wojenna całej kasztelami czyli okolicy, dla osłony której gród był zbudowany, jak również pobory danin, porządek i sądownictwo - jako do zastępcy monarchy.
Od 1454 pozbawiono kasztelanów władzy sądowniczej.

4. BURGRABIA (łac. burgravius capitanei, niem. burgraf) - namiestnik czyli zastępca starosty grodowego. Burgrabia grodowy należał do urzędników grodzkich i był mianowany przez kasztelana lub starostę, których zastępował i w nieobecności ich czuwał nad zamkiem.
5. PODSTAROSTA, podstarości (surrogator) - namiestnik starosty, odpowiednik burgrabiego, przy którym była władza namiestnicza i wypełnianie wyroków sądowych. Mianował go starosta, jak również i drugiego zastępcę z tytułem sędziego grodzkiego, każdego podług swojej woli.

Oprac. Barbara Rucka

Dworek Starostów w Muszynie (fot. J. Jarończyk)